

Departamenti Amerikan i Punës

Gjetjet rreth Formave më të Rënda të Punësimit të Fëmijëve gjatë vitit 2022

Shqipëria

Në vitin 2022, Shqipëria ka bërë një përparim të moderuar në përpjekjet për të eliminuar format më të rënda të punësimit të fëmijëve. Qeveria ka mbështetur punën e Gjykatës së Posaçme për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar, që u krijua në vitin 2019 dhe që ka kompetencë të dëgjojë rastet e trafikimit të qenieve njerëzore që lidhen me krimin e organizuar (përfshi edhe rastet që kanë të bëjnë me fëmijët). Për më tepër, gjatë kësaj periudhe raportuese, qeveria ka mbështetur politikat e përqendruara tek përmirësimi i të drejtave të fëmijëve, përfshi Agjendën Kombëtare për të Drejtat e Fëmijëve dhe Strategjinë Kombëtare të Arsimit. Megjithatë, fëmijët në Shqipëri janë subjekt i formave më të rënda të punës së fëmijëve, përfshirë shfrytëzimin e tyre në veprimtari të ndaluara dhe lypje të detyruar, si dhe në shfrytëzimin seksual për qëllim fitimi, në disa raste si pasojë e trafikimit të qenieve njerëzore. Fëmijët kryejnë gjithashtu punë të rrezikshme në gërmime, përfshi gërmimet për krom në afërsi të minierave. Korniza ligjore e Shqipërisë, që rregullon punën e fëmijëve, nuk ndalon qartësisht shfrytëzimin, prokurimin ose ofrimin e fëmijëve në veprimtari të paligjshme.

Sugjerime për Veprime nga Qeveria për të Eliminuar Punën e Fëmijëve

Fusha	Sugjerime për Veprim	Viti(et) e sugjeruara
Kuatridhegjyshi	Të sigurohet që shfrytëzimi, prokurimi dhe ofrimi i fëmijëve nën moshën 18 vjeç në aktivitete të paligjshme, përfshirë këtu edhe në prodhimin dhe trafikimin e drogës, të ndalohet penalisht.	2015 – 2022
	Të sigurohet që shfrytëzimi i fëmijëve për prostitucion të ndalohet penalisht.	2019 – 2022
Zbatimi	Të sigurohet që inspektorët e punës të mund të inspektojnë sektorin informal, ku dihet se punësohen fëmijët, përfshirë shtëpitë private, fermat private ose bizneset e paregjistruara.	2010 – 2022
Koordinimi	Të sigurohet koordinimi midis Inspektoratit Shtetëror të Punës, Shërbimeve Sociale, dhe Policisë së Shtetit.	2019 – 2022
Programet Sociale	Të mbledhen dhe publikohen të dhënat gjithëpërfshirëse mbi shtrirjen dhe natyrën e punës së fëmijëve në Shqipëri. Në veçanti, të grumbullohen të dhëna mbi shtrirjen dhe kushtet e punës së fëmijëve në sektorë me shqetësim të lartë, si sektorët e bujqësisë dhe ndërtimit.	2013 – 2022
	Të sigurohen burime të përshtatshme transporti për të gjithë fëmijët që përballen me pengesa lidhur me transportin për	2011 – 2022

Sugjerime për Veprime nga Qeveria për të Eliminuar Punën e Fëmijëve

Fusha	Sugjerime për Veprim	Viti(et) e sugjeruara
	ndjekjen e shkollës, veçanërisht fëmijët romë dhe egjiptianë ballkanikë dhe ata që jetojnë në komunitete larg shkollave.	
	Duhet të shtohen përpjekjet për të eliminuar pengesat dhe për ta bërë arsimin të disponueshëm për të gjithë fëmijët, përfshirë fëmijët nga komunitetet e pakicës rome dhe egjiptiane ballkanike, fëmijët me aftësi të kufizuara dhe fëmijët nga Siria, Afganistani, Bangladeshi dhe vende të tjera, që jetojnë në Shqipëri si refugjatë ose emigrantë të zhvendosur, duke hequr të gjitha tarifatat në lidhje me shkollimin dhe të sigurohet që fëmijët pa dokumentacion të mos përballen me pengesa për t'u regjistruar në shkollë.	2013 – 2022
	Të ofrohen shërbime përkthimi për të gjithë fëmijët, veçanërisht për ata nga familje refugjatësh dhe emigrantësh, që hasin pengesa gjuhësore në lidhje me arsimimin e tyre.	2018 – 2022
	Të rritet numri i strehimoreve për viktimat e formave më të rënda të punës së fëmijëve, në veçanti, për fëmijët që jetojnë dhe punojnë në rrethet e lypjes së detyruar në rrugë.	2017 – 2022
	Të futen programe për të ndihmuar fëmijët që janë viktime të trafikimit të qenieve njerëzore dhe të atyre që shfrytëzohen në industrinë e nxjerrjes së kromit.	2014 – 2022
	Të sigurohet rritja e fondeve dhe burimeve njerëzore për programet sociale për punën e fëmijëve dhe fondet sociale të decentralizohen dhe shpërndahen proporcionalisht për bashkitë, në mënyrë që programet të zbatohen ashtu siç duhet.	2018 – 2022